

Аналітична записка

Послуга підтриманого проживання для людей з інвалідністю: навіщо це потрібно територіальним громадам?

Аналітична записка

Послуга підтриманого проживання для людей з інвалідністю: навіщо це потрібно територіальним громадам?

Авторка: Наталія Булига

Матеріал підготовлено за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Вступаємо в ЄС разом». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу чи Міжнародного фонду «Відродження»

Вступ

Війна змінила життя кожної людини й кожної громади в Україні. Однак, попри всі виклики, життя триває. Україна докладляє значних зусиль на шляху до євроінтеграції, впроваджує реформи в різних галузях життя, які наближають нас до вимог і стандартів ЄС.

Важливим аспектом євроінтеграції є забезпечення рівного ставлення та інтеграції в суспільство тих категорій громадян, які найчастіше зазнають дискримінації та соціальної ізоляції, зокрема людей з інвалідністю. Шлях до інтеграції в суспільство людей з інвалідністю лежить через перехід від їх ізоляції за стінами інтернатів до забезпечення можливостей для них повноцінно жити у своїх громадах та бути залученими до різних сфер суспільного життя.

Однією з необхідних передумов цього є впровадження послуги підтриманого проживання на рівні територіальних громад (ТГ).

Ця аналітична записка покликана надати більше інформації особам, які ухвалюють рішення на рівні ТГ:

- що таке послуга підтриманого проживання та кому вона потрібна;
- чому ця послуга не «зайве навантаження» на бюджет, а стратегічна інвестиція;
- покроковий план, як запровадити цю послугу у вашій громаді.

1. Що таке підтримане проживання?

Згідно із чинним законодавством, соціальна послуга підтриманого проживання – це комплекс заходів, спрямований на створення для отримувачів соціальної послуги належних соціально-побутових умов для самостійного проживання, захист їхніх прав та інтересів і залучення їх до життєдіяльності територіальної громади. Ці заходи охоплюють:

надання місця для проживання,

навчання, розвиток та підтримку навичок самостійного проживання,

допомогу в організації розпорядку дня,

допомогу в організації медичного патронажу,

допомогу у веденні домашнього господарства,

представництво інтересів,

надання допомоги в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами,

надання інформації з питань соціального захисту населення,

надання допомоги в отриманні безоплатної правової допомоги¹.

Інакше кажучи, підтримане проживання – це забезпечення підтримки в різних сферах життя для людей з інвалідністю, що дає змогу їм жити у громаді, а не в інтернатах та бути залученими в її життя (вирішувати побутові проблеми, спілкуватися, взаємодіяти з різними установами / фахівцями, отримувати необхідні послуги, працювати тощо).

¹ Мінсоцполітики, чинний «Державний стандарт соціальної послуги підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю» (редакція від 01.07.2022). – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-17#n160>

2. Підтримане проживання vs інтернатна система

Можна виокремити щонайменше три особливості, які відрізняють модель підтриманого проживання людей з інвалідністю від інституційної моделі опіки:

1. Самостійність в ухваленні рішень щодо свого життя. Філософія послуги підтриманого проживання ґрунтується на концепції незалежного життя людей з інвалідністю. У цьому контексті «незалежність» не означає, що людина з інвалідністю залишається на самоті зі своїми проблемами. Це неможливо, мабуть, для жодної людини, адже всі ми потребуємо підтримки в ті чи інші моменти (хвороба, утрата роботи, переживання якоїсь особистої трагедії, народження та виховання дітей тощо). Тут «незалежність» означає, що людина з інвалідністю користується допомогою у різних сферах життя тоді, коли їй це потрібно, але вона сама ухвалює всі рішення щодо свого життя, зокрема де та з ким жити, яким чином облаштувати своє життя, чи звертатися по допомогу, у яких саме випадках і до кого і т. д.²

Відповідно фахівці, які надають послугу підтриманого проживання, допомагають людині з інвалідністю реалізувати ті рішення, які вона ухвалила щодо свого життя. У цьому принципова відмінність послуги підтриманого проживання для людей з інвалідністю від інституційної моделі «турботи» про них, адже в інституціях усі рішення щодо життя підопічних ухвалюють працівники закладів.

2. Інтеграція замість ізоляції. У рамках моделі підтриманого проживання люди з інвалідністю мають перебувати в інтегрованому, а не в ізольованому середовищі³, тобто:

- жити в помешканні, яке максимально подібне до квартир / будинків інших мешканців громади (хоча в ньому мають бути враховані вимоги щодо

² Європейська мережа за незалежне життя. Руйнівник міфів про незалежне життя (2014). – <https://enil.eu/wp-content/uploads/2022/03/Myths-Buster-final-spread-A3-WEB.pdf>

³ Європейська мережа інституцій у сфері прав людини. Впровадження підтриманого ухвалення рішень: розвиток послуги в країнах Європи та роль національних інституцій у сфері прав людини (2020) <https://ennhri.org/wp-content/uploads/2020/06/8-June-2020-Implementing-supported-decision-making-Developments-across-Europe-and-the-role-of-NHRIs.pdf>

архітектурної доступності для людей з інвалідністю);

- відвідувати ті ж магазини, поштові відділення, поліклініки, гуляти / відпочивати в тих самих парках / скверах, що й решта мешканців громади тощо.

3. Індивідуальний підхід. Інтернатна система ґрунтується на припущенні, що всі люди з інвалідністю мають однакові потреби, задовольнити які нібито спроможна система спеціалізованих інтернатів для різних типів інвалідності (для людей із порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату і т. п.). Натомість у межах моделі підтриманого проживання вважають, що кожна людина з інвалідністю має свої особливі потреби, власні сильні сторони і власні проблеми, тому й допомагати кожній людині потрібно по-різному. Із цією метою проводять оцінювання індивідуальних потреб та розробляють індивідуальний план надання соціальної послуги підтриманого проживання⁴.

Наразі в експертному середовищі висловлюють низку зауважень щодо чинного державного стандарту, зокрема критики зазнає:

- те, що стандарт об'єднує в одну групу осіб з інвалідністю та людей похилого віку, оскільки вони є досить різними за своїми особливостями та потребами;
- недостатній акцент на дотриманні прав людини та на захисті від обмеження свободи вибору (принцип «нічого для нас без нас»);
- бальна шкала оцінювання, яка може не брати до уваги складності індивідуальної ситуації людини, особливо якщо йдеться про «нетипові» проблеми, і таким чином може обмежувати доступ до послуги для частини людей, які її потребують;
- брак чіткого обмеження щодо кількості отримувачів послуги на одній локації (експерти рекомендують не більш ніж 2–4 особи) та наявність норми про те, що «послуга може надаватися у приміщенні надавача соціальної послуги» може призвести до створення мініінтернатів на 8–12 осіб, де індивідуальний підхід та принцип самовизначення людини з інвалідністю не будуть реалізовані на належному рівні;
- відсутність чітко прописаних критеріїв ефективності послуги (наприклад, покращення життєвої ситуації отримувача послуги в різних сферах) та механізму незалежного моніторингу (наприклад, із залученням громадських

⁴ Мінсоцполітики, чинний «Державний стандарт соціальної послуги підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю» (редакція від 01.07.2022). – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-17#n160>

організацій людей з інвалідністю), що необхідно для вдосконалення послуги «знизу»⁵.

Отож, впроваджуючи послуги підтриманого проживання на практиці, варто орієнтуватися не лише на вимоги чинного стандарту, а й на міжнародні принципи незалежного проживання, наприклад рекомендації Європейської мережі незалежного проживання (European Network on Independent Living)⁶.

Водночас, попри вказані недоліки, факт опрацювання відповідного стандарту вже є позитивним кроком на шляху до деінституціоналізації та наближення України до міжнародних стандартів у царині дотримання прав людей з інвалідністю. Ще більш вагомим кроком на цьому шляху стане практичне впровадження послуги підтриманого проживання у громадах, особливо з дотриманням найкращих міжнародних стандартів у цій галузі.

3. Кому потрібна послуга підтриманого проживання?

Відповідно до чинного державного стандарту, послугу підтриманого проживання можуть надавати повнолітнім особам з інвалідністю або особам похилого віку, які потребують стороннього догляду, побутового або медичного обслуговування⁷.

Якщо йдеться про людей з інвалідністю, то послуги підтриманого проживання потребують **не лише люди, які зараз перебувають в інституціях, а таких – згідно з даними Мінсоцполітики – станом на 2024 рік в Україні було**

5 Зміна.інфо. Без паркана і сегрегації: що таке будинки підтриманого проживання для людей з інвалідністю і який вигляд це має в Україні (2025).

<https://zmina.info/articles/bez-parkana-i-segregacziyi-shho-take-budynky-pidtrymano-go-prozhyvannya-dlya-lyudej-z-invalidnistyu-i-yak-cze-vyglyadaye-v-ukrayini/>

6 European Network on Independent Living, independent living (2025). – <https://enil.eu/independent-living/>

7 Мінсоцполітики, портал соціальних послуг. – <https://soc.gov.ua/services/pidt-prozh>

майже 50 тисяч⁸. Водночас статистика свідчить, що після початку війни кількість людей, які опиняються в інтернатних закладах зростає, оскільки частина людей з інвалідністю, які проживали у прифронтових громадах самостійно, після евакуації в умовно безпечні регіони втрачають сформовану мережу соціальної підтримки і потрапляють в інституції⁹.

Послуга підтриманого проживання є надзвичайно **актуальною також для людей з інвалідністю, які проживають у сім'ях**. За офіційними даними, станом на кінець 2024 року в Україні налічували близько 3 млн людей з інвалідністю, зокрема близько 300 тисяч отримало цей статус за період повномасштабної війни¹⁰. За дуже приблизними оцінками приблизно 10 % від загальної чисельності людей з інвалідністю потребують довготривалих послуг підтримки вдома (у чинному законодавстві використано термін «постійний сторонній догляд»)¹¹.

У такому вигляді, як зараз, соціальні послуги не є ефективними та не дають змоги повною мірою забезпечити потреби людей з інвалідністю та членів їхніх родин через:

- недостатню кількість та неналежну якість необхідних соціальних послуг на рівні громад (наприклад, послуг денного догляду, психологічної підтримки тощо);
- брак необхідних знань та навичок у соціальних працівників та членів родини, які здійснюють догляд за людьми з інвалідністю;
- законодавчі прогалини. Скажімо, зараз постанова КМУ № 859¹² та постанова КМУ № 1040¹³, які регулюють питання виплати компенсацій особам

8 Fight for Right. Україна робить перші кроки до звільнення людей з інвалідністю з інституцій (2024). – <https://ffr.org.ua/ukrayina-robyt-pershi-kroky-do-zvilnennya-lyudej-z-invalidnistyu-z-instytutisij/>

9 Мінсоцполітики. Впровадження Стратегії деінституалізації дозволить створити рівні умови у суспільстві для кожного (2024). – <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/vprovadzhennya-stratehiyi-deinstytualizatsiyi-dozvolyt-stvoryty-rivni-umovy-u-suspilstvi-dlya-kozhnoho>

10 УНІАН. З 2022 року кількість людей з інвалідністю в Україні зростає на сотні тисяч, – міністр (2024). – https://www.unian.ua/health/z-2022-roku-kilkist-lyudej-z-invalidnistyu-v-ukrajini-zrosla-na-sotni-tisyach-ministr-12834306.html#goog_rewarded

11 Конфедерація роботодавців України. Працевлаштування осіб з інвалідністю: практичний посібник для роботодавців (2023). – https://pwd.employers.org.ua/ua/book/2_1

12 КМУ. Постанова «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі» (редакція від 24.09.2025). – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/859-2020-%D0%BF#Text>

13 КМУ. Постанова «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі» (редакція від 24.09.2025). – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2021-%D0%BF#Text>

(зокрема родичам), які надають послуги з догляду на професійній або непрофесійній основі, прописані так, що унеможливають отримання компенсації, якщо особа, яка надає послуги з догляду, має будь-яку форму офіційної зайнятості або якщо середньомісячний дохід на одного члена домогосподарства перевищує певну суму;

- проблеми з доступністю та брак інклюзивних послуг у найрізноманітніших сферах життя.

Ці та інші проблеми призводять до того, що вирішення елементарної проблеми / отримання найпростішої послуги досить часто перетворюється на квест для людини з інвалідністю та для її родини. Люди, котрі забезпечують догляд за членом родини з інвалідністю, стикаються з ризиками бідності, соціальної ізоляції та емоційного вигорання¹⁴, а життя самих людей з інвалідністю досить часто перетворюється на «домашнє ув'язнення» з перспективою потрапляння до інституції після втрати доглядальника (наприклад, якщо йдеться про молодь з інвалідністю, чії батьки старіють).

4. Чому саме зараз час почати впроваджувати цю послугу у вашій громаді?

Міжнародні вимоги. У найбільш загальному вигляді впровадження послуги підтриманого проживання – це важливий крок до дотримання прав та забезпечення гідного життя людей з інвалідністю. Міжнародне право, зокрема Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю¹⁵, яку Україна ратифікувала ще 2009 року, закликає до деінституціоналізації – закриття інтернатів та забезпечення проживання осіб з інвалідністю у громаді із наданням їм для цього необхідної підтримки.

14 АЦ «Соціоконсалтинг». Аналітичний звіт за результатами дослідження «Трансформація ринку праці в Україні: розширення економічних можливостей жінок під час війни та повоєнного відновлення» (2025). – <https://sociocon.org/wp-content/uploads/2025/03/Helvetas-Report-2025-pages-UA.pdf>

15 ВРУ. Конвенція про права осіб з інвалідністю (редакція від 19.06.2023). – https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text

Євроінтеграція. Деінституціоналізація та поступовий перехід до проживання людей з інвалідністю у громадах є частиною євроінтеграційних зобов'язань України. Саме тому наприкінці 2024 року Уряд схвалив «Стратегію реформування психоневрологічних, інших інтернатних закладів та деінституціоналізації догляду за повнолітніми особами з інвалідністю та особами старшого віку до 2034 року» і затвердив «Операційний план заходів з реалізації Стратегії у 2025-2027 рр.»¹⁶. Ця Стратегія передбачає, що до 2034 року в Україні буде створено систему послуг на рівні громад, що дасть змогу забезпечити незалежне підтримуване проживання людей з інвалідністю та людей старшого віку в громадах.

Законодавчі вимоги. Згідно зі ст. 16 чинної редакції закону України «Про соціальні послуги»¹⁷, підтримуване проживання входить до переліку базових соціальних послуг, надання яких має бути забезпечене на рівні громад.

Економічна ситуація та ринок праці. Впровадження соціальної послуги підтриманого проживання насамперед дешевше, аніж утримання людей з інвалідністю в інституціях¹⁸. Адже більшість витрат на фінансування інституцій «з'їдає» утримання величезних будівель, які зазвичай аж ніяк не пов'язані з поняттям енергоефективності.

Окрім цього, війна та її наслідки (міграція, мобілізація тощо) спричинила гострий дефіцит на ринку праці. У таких умовах працедавці стають більш відкритими до найму претендентів, яких раніше ігнорували (жінок із маленькими дітьми, осіб передпенсійного / пенсійного віку, людей з інвалідністю), та готові створювати необхідні умови (впроваджувати більш гнучкі формати зайнятості, адаптувати робочі місця тощо). Отже, зараз саме час зменшити розрив у рівні зайнятості людей з інвалідністю в Україні (13–15 %) та в європейських країнах (понад 50 %, наприклад, у Швеції цей показник становить 74 %)¹⁹.

16 КМУ. Розпорядження «Про схвалення Стратегії реформування психоневрологічних, інших інтернатних закладів та деінституціоналізації догляду за повнолітніми особами з інвалідністю та особами старшого віку до 2034 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках» (редакція від 24.12.2024). – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-2024-%D1%80#Text>

17 ВРУ. Закон України «Про соціальні послуги» (редакція від 27.09.2025). – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

18 Fight for Right. Міжнародний досвід деінституціоналізації. – <https://diukraine.info/mizhnarodnyj-dosvid/>

19 ГО «EasyBusiness». Аналітичне дослідження щодо залучення вразливих верств населення на ринок праці. – <https://rubryka.com/blog/pratsevlashtuvannyu-lyudej-z-invalidnistyu/>

Постійне погіршення економічної ситуації призводить до того, що державі дедалі складніше забезпечувати фінансування соціальних виплат навіть на поточному рівні, який не відповідає реальному прожитковому мінімуму, не йдеться вже навіть про їх підвищення, щоби компенсувати зростання вартості життя. Тож оплачувана зайнятість для людей з інвалідністю може стати способом підвищення їхнього добробуту.

Водночас людям, які багато років провели в інституціях або мають інвалідність із дитинства, навіть якщо вони проживали в родині, надзвичайно важко буде вийти на ринок праці без необхідної підтримки. Таку підтримку можна забезпечити в рамках послуги підтриманого проживання.

До того ж ця послуга може сприяти залученню на ринок праці родичів (зазвичай жінок), які наразі забезпечують догляд для членів родин з інвалідністю. І хоча статистики щодо кількості таких жінок в Україні наразі не ведеться, наші дослідження свідчать, що їх частка становить 6–10 % від загальної кількості жінок працездатного віку²⁰.

Соціальний вплив. Впровадження послуги підтриманого проживання для осіб з інвалідністю важливе не лише для підвищення якості життя людей з інвалідністю та їхніх родин. Це також крок до створення більш благополучної та згуртованої громади, зростання довіри до місцевої влади. Адже коли люди бачать, що влада реагує на їхні потреби, допомагає у складних обставинах, не залишаючи наодинці із труднощами, вони схильні більше підтримувати місцеве самоврядування, брати активнішу участь у житті громади.

20 АЦ «Соціоконсалтинг». Дослідження «Трансформація ринку праці в Україні: розширення економічних можливостей жінок під час війни та повоєнного відновлення» (2024). – <https://sociocon.org/wp-content/uploads/2025/03/Helvetas-Report-2025-pages-UA.pdf>, а також АЦ «Соціоконсалтинг». Дослідження «Дієвість політики підтримки економічної активності внутрішньо переміщених жінок як складової раннього відновлення України» (2023). – https://sociocon.org/wp-content/uploads/2024/04/Zvit.indd_.pdf

5. У яких форматах може надаватися послуга підтриманого проживання?

Послуга підтриманого проживання може надаватися у двох основних форматах:

- у житлі отримувача послуги (або його родини);
- в іншому приміщенні, облаштованому для надання відповідної послуги.

Важливо! Якщо послуга підтриманого проживання надається не вдома, а в іншому приміщенні, воно має бути призначене саме для надання цієї послуги.

У жодному разі не можна допустити того, щоб підтримане проживання стало іншою назвою інтернатів (мініінтернатів). В Україні були спроби запровадити послугу підтриманого проживання на базі інтернатних закладів, але, зрештою, навіть представники Мінсоцполітики, під керівництвом якого відбувалося впровадження цієї послуги, були змушені визнати, що ця практика виявилася неефективною. Адже вона не призвела до досягнення запланованої мети – набуття людьми з інвалідністю необхідних навичок та переходу від проживання в інтернатах до проживання у громадах. Зокрема, за даними Міністерства, упродовж 2016–2024 рр. було створено 25 відділень підтриманого проживання на базі інституцій, але жодна людина так і не вийшла з них у громаду²¹.

Наразі в Україні наявні вдалі приклади часткового впровадження послуги підтриманого проживання, що реалізуються громадськими організаціями. Серед іншого можна ознайомитися із діяльністю:

- [«Майстерні мрії» \(м. Львів\).](https://zaborona.com/yak-u-lvovi-praczyuyut-budynky-pidtrymano-go-prozhyvannya/)
- <https://zaborona.com/yak-u-lvovi-praczyuyut-budynky-pidtrymano-go-prozhyvannya/>
- [«Оселі Віри, Надії, Любові» \(Івано-Франківська область\).](#)
- [«Оселя родини» \(Київська область\).](#)

²¹ Зміна.інфо. В Україні готуються змінити стандарт підтриманого проживання: чому це важливо для людей з інвалідністю (2025). – <https://zmina.info/news/v-ukrayini-gotuyutsya-zminyty-standart-pidtrymanogo-prozhyvannya-chomu-cze-vazhlyvo-dlya-lyudej-z-invalidnistyu/>

Важливо! Впроваджуючи послуги підтриманого проживання, не намагайтеся скопіювати досвід вже чинних проєктів. Оскільки у вас інша громада, інші можливості та інша стартова ситуація, то й рішення мають відрізнятись.

6. Основні кроки для впровадження послуги підтриманого проживання

Крок 1: оцінити потреби та наявні ресурси, зокрема:

- зібрати інформацію про кількість людей з інвалідністю, яким потрібна така послуга, та про особливості їхньої життєвої ситуації (проживають в інституціях чи в родині, стан здоров'я, ступінь автономності тощо);
- визначити, які саме різновиди підтримки їм необхідні;
- оцінити наявні ресурси: чи є приміщення, яке можна облаштувати під будинок підтриманого проживання і в якому воно стані (вартість ремонту); які кошти реально можна виділити з бюджету на впровадження цієї послуги; чи є у громаді необхідні фахівці, чи їх потрібно буде шукати деінде; чи працюють у громаді міжнародні проєкти або НУО відповідного спрямування, які готові стати партнером місцевої влади тощо.

Крок 2: створити план дій, який має бути прописаний у вигляді офіційного документа (наприклад, можна додати відповідні заходи до цільової програми розвитку соціальних послуг або у відповідний розділ стратегії розвитку громади). У ньому варто передбачити інформацію щодо того:

- у якому форматі має бути впроваджена послуга підтриманого проживання;
- для якої кількості отримувачів;
- які заходи для цього потрібно реалізувати (напр., виділити приміщення, найняти персонал, забезпечити спеціалізоване навчання для фахівців тощо);
- які часові рамки і хто відповідальний за реалізацію вказаних заходів;
- які джерела фінансування та інші необхідні ресурси.

Крок 3: виділити / залучити необхідні фінанси та інші ресурси (приміщення, обладнання, фахівців). Окрім місцевого бюджету, джерелом необхідних ресурсів можуть стати державні програми, а також співпраця з міжнародними проектами або вітчизняними НУО.

Зокрема зараз в Україні реалізується пілотний проєкт щодо надання деяким категоріям людей з інвалідністю послуги підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною», у рамках якого отримувач послуги сам обирає надавача та оплачує його послуги зі спеціального рахунку²².

Міжнародні та вітчизняні організації в межах своїх проєктів можуть виділяти кошти на різноманітні потреби – від ремонту й облаштування приміщень до навчання фахівців. Тож варто регулярно моніторити наявні можливості та користуватися ними.

Водночас державні програми, а також кошти від міжнародних донорів та українських НУО варто трактувати не як заміну бюджетного фінансування, а як його доповнення. Тож у бюджеті громади необхідно передбачити мінімально необхідне фінансування, щоб забезпечити впровадження послуги (як мінімум на оплату праці персоналу, комунальні послуги та інші критично важливі витрати).

Крок 4: обрати надавача послуги, яким може бути комунальний заклад / установа, громадська організація або фізична особа-підприємець. Однак незалежно від того, хто саме надаватиме послугу підтриманого проживання у вашій громаді, варто зважити на кілька моментів.

- Обрані надавачі послуги мають бути зареєстровані в [Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг](#).
- Надання послуги має відповідати державному стандарту.
- Не забувайте про укладання договорів, про чіткі технічні завдання та контроль якості надання послуг.

Крок 5: забезпечити регулярний контроль і моніторинг якості послуг, зокрема створити дієвий механізм зворотного зв'язку з отримувачами послуг, а також реагувати на виявлені проблеми та вдосконалювати роботу надавача послуги.

22 КМУ Постанова «Деякі питання реалізації експериментального проєкту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною» (редакція від 06.08.2024). – <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-realizatsii-eksperymentalnoho-proektu-z-orhanizatsii-nadan-a888>

Висновки

У сучасних умовах (війна, переміщення населення, економічні виклики) громади мають виконувати активну роль у забезпеченні добробуту мешканців. Соціальні послуги – це не лише форма допомоги, а й інструмент розвитку громади, формування стабільності та довіри до влади.

Впровадження послуги підтриманого проживання для людей з інвалідністю – це не лише крок до покращення життя людей з інвалідністю та їхніх родин, а й інвестиція у сталий розвиток громади, посилення соціальної згуртованості та зростання довіри до влади.

Корисні ресурси та посилання

Законодавча база:

Закон України [«Про соціальні послуги»](#).

Постанова Кабінету Міністрів України № 587 [«Про організацію надання соціальних послуг»](#).

Постанова Кабінету Міністрів України № 99 [«Про реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг»](#).

Державний стандарт соціальної послуги [підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю](#).

[Стратегія реформування](#) психоневрологічних, інших інтернатних закладів та деінституціоналізації догляду за повнолітніми особами з інвалідністю та особами старшого віку до 2034 року та Операційний план заходів з реалізації Стратегії у 2025–2027 рр.

Онлайн-платформи та інструменти:

Онлайн-платформа [«Деінституціоналізація в Україні»](#). Актуальна інформація з питань деінституціоналізації в Україні, дослідження, найкращі міжнародні практики тощо.

[Портал соціальних послуг Мінсоцполітики](#). Офіційна інформація, законодавча база, методичні рекомендації тощо.

[Реєстр](#) надавачів та отримувачів соціальних послуг.

[Карта надавачів соціальних послуг](#) на сайті Інформаційно-обчислювального центру Мінсоцполітики.

Портали [Гурт](#) та [Громадський простір](#). – інформація про грантові конкурси, можливості для навчання, база українських НУО тощо.

Fight For Right – 2025 pik